

NACIONALNI CENTAR ZA VANJSKO
VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

Identifikacijska
naljepnica
PAŽLJIVO NALIJEPI

POLITIKA I GOSPODARSTVO

PIG D-S023

FIG.23.HR.R.K1.20

12547

12

Politika i gospodarstvo

Prazna stranica

FIG D-S023

99

OPĆE UPUTE

Pozorno pročitajte sve upute i slijedite ih.

Ne okrećite stranicu i ne rješavajte zadatke dok to ne odobri dežurni nastavnik.

Nalijepite identifikacijske naljepnice na sve ispitne materijale koje ste dobili u sigurnosnoj vrećici.

Ispit traje **90** minuta.

Ispred svake skupine zadataka je uputa za rješavanje. Pozorno je pročitajte.

Upotrebljavajte isključivo kemijsku olovku kojom se piše plavom ili crnom bojom.

Pišite čitko. Nečitki odgovori bodovat će se s nula (0) bodova. Ako pogriješite u pisanju, pogreške stavite u zagrade, precrtajte ih i stavite skraćeni potpis.

Kada riješite zadatke, provjerite odgovore.

Želimo Vam mnogo uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 20 stranica, od toga 2 prazne.

Ako ste pogriješili u pisanju odgovora, ispravite ovako:

a) zadatak zatvorenoga tipa

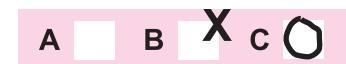
Ispravno

Ispravak pogrešnoga unosa

Neispravno

Prepisan točan odgovor

Skraćeni potpis

b) zadatak otvorenoga tipa

~~(Marko Marulić)~~

Petar Preradović

L

Precrtan netočan odgovor u zagradama

Točan odgovor

Skraćeni potpis

PIG D-S023

99

Politika i gospodarstvo

I. Zadatci alternativnoga izbora

U sljedećim zadatcima za svaku tvrdnju odredite je li točna (T) ili netočna (N).
Odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

1. Prema Ustavu Republike Hrvatske Predsjednik Republike Hrvatske može osnivati istražna povjerenstva za svako pitanje od javnoga interesa.

T N

☐ ☐

2. U Hrvatskoj je pred izbore 1990. godine bilo 28 registriranih stranaka, a do kraja 2000. godine njihov je broj smanjen.

T N

☐ ☐

3. Kada se od političkih stranaka u Republici Hrvatskoj traži da javno objasne podrijetlo sredstava za svoj rad, traži se ispunjavanje njihovih ustavnih obveza.

T N

☐ ☐

4. Odluka hrvatskih birača na referendumu obvezatna je osim ako je poništi Predsjednik Republike Hrvatske.

T N

☐ ☐

PIG D-S023

05

Politika i gospodarstvo

5. Temeljno je obilježje parohijalne političke kulture participacija građana u političkome odlučivanju.	<div>T N</div> <div>☐ ☐</div>
6. <i>Velika povelja sloboda (Magna charta libertatum)</i> donesena je u Sjedinjenim Američkim Državama.	<div>T N</div> <div>☐ ☐</div>
7. Upotrebom raspoloživih potencijala za proizvodnju nekoga ekonomskog dobra gospodarstvenik se odriče mogućnosti njihove upotrebe za proizvodnju nekoga drugog ekonomskog dobra.	<div>T N</div> <div>☐ ☐</div>
8. Krivuljom ponude prikazuje se ovisnost cijene i ponuđene količine neke robe u određenome vremenu na određenome tržištu.	<div>T N</div> <div>☐ ☐</div>
9. Ime, znak, simbol ili nešto drugo, čime se proizvod identificira i razlikuje od sličnih konkurentskih proizvoda, naziva se marka.	<div>T N</div> <div>☐ ☐</div>
PIG D-S023 <div> 05</div>	

Politika i gospodarstvo

10. Jedna je od ključnih osobina svih gospodarstava koja su prešla iz komandnoga u tržišni sustav visoka poduzetnička aktivnost.

T N

PIG D-S023

05

Politika i gospodarstvo

II. Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadacima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.
Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

11. Čemu od navedenoga teže interesne skupine?

- A. utjecanju na vlast
- B. izbornomu natjecanju
- C. formiranju vladajuće koalicije

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐

12. Kako se naziva akt koji je potpisao veći broj građana koji time zahtijevaju promjene zakona o radu?

- A. uredba
- B. peticija
- C. manifest

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐

13. Kojoj od navedenih grupacija pripadaju stranke koje zagovaraju odgovornost te ističu važnost zajednice i obitelji kao tradicionalnoga temelja te zajednice?

- A. liberalnoj
- B. konzervativnoj
- C. socijaldemokratskoj

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐

14. U koji se tip političkoga poretka svrstavaju talijanski fašizam i njemački nacionalsocijalizam?

- A. u diktaturu
- B. u demokraciju
- C. u totalitarizam

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐

PIG D-S023

01

Politika i gospodarstvo

<p>15. Komu Ustav Republike Hrvatske povjerava ovlast predlaganja članova Vlade Republike Hrvatske?</p> <p>A. mandataru B. Hrvatskomu saboru C. Predsjedniku Republike Hrvatske</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
<p>16. Kojemu je sudu prema Ustavu Republike Hrvatske temeljna funkcija briga za jedinstvenu primjenu prava u Republici Hrvatskoj i ravnopravnost svih u njegovoj primjeni?</p> <p>A. Upravnomu sudu B. Vrhovnomu sudu C. Ustavnomu sudu</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
<p>17. Kako je Ustavom Republike Hrvatske određena odgovornost ministara Hrvatskomu saboru za rad pojedinačnih ministarstava?</p> <p>A. Svaki ministar odgovara pojedinačno za svoje područje rada. B. Vladin kabinet odgovara za svakoga ministra i njegovo područje rada. C. Predsjednik Vlade RH odgovara za svoje ministre i njihova područja rada.</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
<p>18. Koja se od navedenih organizacija ne ubraja u organizaciju civilnoga društva?</p> <p>A. Zaklada „Ana Rukavina” B. Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske C. Hrvatska udruga paraplegičara i tetraplegičara</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
<p>19. Poduzetnik je otvorio pekarnicu i u nju je uložio svu svoju životnu ušteđevinu. Tim poduzetničkim pothvatom stvara novo bogatstvo. Što u navedenome slučaju za njega predstavlja ta pekarnica?</p> <p>A. rad B. kapital C. prirodan izvor</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
<p>PIG D-S023</p> <div> 01</div>	

Politika i gospodarstvo

<p>20. Što će se od navedenoga povećati u slučaju visoke inflacije?</p> <p>A. zaposlenost B. bogatstvo države C. cijena proizvoda i usluga</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>21. Što u modernim gospodarstvima služi kao sredstvo razmjene?</p> <p>A. zlato B. nafta C. novac</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>22. Koji od navedenih instrumenata marketinškoga spleta upotrebljava poduzeće kada angažira prodajne agente za ponudu svojih proizvoda na tržištu i pronalaženje njihovih kupaca?</p> <p>A. plasman B. proizvod C. promociju</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>23. Poduzetnik je započeo vlastiti poduzetnički pothvat sklapanjem ugovora s poznatim proizvođačem hrane. Ugovorom su precizirani uvjeti i prava na prodaju njihovih prehrambenih artikala, čime poduzetnik dobiva već poznato ime proizvoda. Kako se naziva takav način ulaska u posao?</p> <p>A. franšiza B. ulazak u obiteljski posao C. kupovina postojećega posla</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>24. Četvorica vlasnika poduzeća za prijevoz putnika zaposlila su dvanaest vozača i posluju samo u svojem gradu. Kako se naziva ta vrsta poduzeća?</p> <p>A. malo poduzeće B. srednje poduzeće C. veliko poduzeće</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>PIG D-S023</p> <div> 01</div>	

Politika i gospodarstvo

25. Koja je zemlja uz Italiju, Francusku, Belgiju, Luksemburg i Zapadnu Njemačku sudjelovala u osnivanju Europske ekonomske zajednice 1957. godine?

- A. Austrija
- B. Španjolska
- C. Nizozemska

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐

PIG D-S023

01

Politika i gospodarstvo

III. Zadatci dopunjavanja

U sljedećim zadacima dopunite zadane rečenice upisivanjem sadržaja koji nedostaje. Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici. Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

26. Politički govor u kojemu govornik upotrebljava duge rečenice i poziva se na sporedne teme ne bi li poništio učinak nečega što je prije rečeno naziva se _____ govor.

0 ☐
1 ☐

bod

27. Vlast koja se temelji na vjerovanju većine članova političke zajednice da je dana vlast valjana i opravdana naziva se _____ vlast.

0 ☐
1 ☐

bod

28. Političke organizacije koje agregiraju (okupljaju) odvojene interese različitih društvenih skupina u širu političku organizaciju i teže dolasku na vlast nazivaju se _____.

0 ☐
1 ☐

bod

29. U proporcionalnome izbornom sustavu često niti jedna politička stranka ne dobiva apsolutnu većinu pa su nužne _____ stranaka kako bi se oformila vlada.

0 ☐
1 ☐

bod

PIG D-S023

02

Politika i gospodarstvo

<p>30. Na izborima za parlament u jednoj izbornoj jedinici stranka A dobila je četiri mandata, stranka B tri mandata, stranka C dva mandata i stranka D jedan mandat.</p> <p>U navedenome slučaju primijenjen je _____ izborni sustav.</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>31. Punoljetnim hrvatskim državljanima je prema Ustavu Republike Hrvatske zajamčeno opće i jednako biračko pravo u izborima za Hrvatski sabor, Predsjednika Republike Hrvatske i _____ parlament.</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>32. Pravo predlaganja zakona prema Ustavu Republike Hrvatske imaju Vlada Republike Hrvatske, radna tijela Hrvatskoga sabora, zastupnički klubovi te svaki _____.</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>33. Oružane snage Republike Hrvatske prema Ustavu Republike Hrvatske mogu prijeći nacionalne granice zbog vježba i obuke u okviru međunarodnih organizacija kojima je Republika Hrvatska pristupila ili zbog pružanja _____.</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>34. Sve stvari i usluge koje su predmet ljudskih želja i potreba stvaraju se iz ograničenih izvora. Takva dobra nazivaju se _____.</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>PIG D-S023</p> <div><p>02</p></div>	

Politika i gospodarstvo

<p>35. Načelo „nevidljive ruke” temelji se na tržištu i savršenoj _____.</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>36. Iznos na koji dionica glasi naziva se _____ vrijednost.</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>37. Suvremeni gospodarski sustavi djeluju u uvjetima tržišnoga gospodarstva i povremene državne intervencije pa nastaje _____ gospodarstvo.</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>38. Vrijednosni papir koji se izdaje kao protuvrijednost za primljeni zajam naziva se _____.</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>39. Rizik cjelokupnoga poduzetničkog pothvata snosi _____.</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>PIG D-S023</p> <p> 02</p>	

Politika i gospodarstvo

40. Razina prosječnoga životnog standarda stanovnika zemalja Trećega svijeta je vrlo

_____.

0

☐

1

☐

bod

PIG D-S023

02

Politika i gospodarstvo

IV. Zadatci kratkoga odgovora

U sljedećim zadatcima odgovorite kratkim odgovorom (riječju, s nekoliko riječi ili jednostavnom rečenicom).

Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.

Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

41. Koja vlast temelji svoju legitimnost na vjerovanju u iznimne osobine i sposobnosti vladara?

0 ☐
1 ☐

bod

42. Koji se izborni sustav primjenjuje u Republici Hrvatskoj od 2000. godine?

0 ☐
1 ☐

bod

43. U kojemu političkome poretku država nastoji upravljati svim društvenim institucijama (poduzećima, školama, sindikatima) te privatnim i javnim životom građana?

0 ☐
1 ☐

bod

44. U kojoj su se federaciji održali prvi hrvatski višestranački izbori 1990. godine?

0 ☐
1 ☐

bod

PIG D-S023

02

Politika i gospodarstvo

<p>45. Na području koje su države osnovane prve europske socijaldemokratske stranke u 19. stoljeću?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>46. Predsjednik republike teži kontrolirati rad vlade nastojeći ostvariti kontrolu nad dnevnim redom sjednica vlade. Predsjednik vlade smatra da je predsjednik republike time prekršio svoje ustavne ovlasti. Koja bi institucija imala ovlast odlučivati o odgovornosti Predsjednika Republike Hrvatske ako bi se navedena situacija dogodila u Republici Hrvatskoj?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>47. Koliko zastupnika mora glasovati za prijevremeno raspuštanje Hrvatskoga sabora da bi odluka o prijevremenome raspuštanju bila valjana?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>48. Tko, uz Predsjednika Republike Hrvatske i Vladu Republike Hrvatske, odlučuje o sklapanju međunarodnih ugovora Republike Hrvatske?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>49. Tko prema Ustavu Republike Hrvatske raspisuje izbore za Hrvatski sabor?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>PIG D-S023</p> <p> 02</p>	

Politika i gospodarstvo

<p>50. Kolikom većinom Hrvatski sabor odlučuje o promjeni Ustava Republike Hrvatske?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>51. Koje je pravosudno tijelo Ustavom Republike Hrvatske ovlašteno poduzimati pravne radnje radi zaštite imovine Republike Hrvatske te podnositi pravna sredstva za zaštitu prava i Ustava Republike Hrvatske?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>52. Tko prema Ustavu Republike Hrvatske bira Pučkoga pravobranitelja?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>53. Što Predsjednik Republike Hrvatske, prema Ustavu Republike Hrvatske, mora učiniti sa svojim članstvom u stranci nakon što je izabran na dužnost?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>54. Pri kupnji određene robe hrvatski građanin dostavio je svoje osobne podatke jednoj trgovačkoj organizaciji. Navedena je organizacija zatim bez pitanja i pristanka građana te podatke ustupila drugoj trgovačkoj organizaciji. Koje je ustavno pravo građanina time povrijeđeno?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>PIG D-S023</p> <p> 02</p>	

Politika i gospodarstvo

<p>55. Student razmišlja hoće li uz redovnu nastavu pohađati dodatan tečaj jezika ili dodatne programe rada na računalu. Oboje mu je korisno za kasniju mogućnost zapošljavanja, ali se zbog ograničenih financijskih mogućnosti mora odlučiti samo za jedno od navedenoga. Odabrao je tečaj jezika. Kako se u opisanome slučaju naziva odricanje od ulaganja u programe rada na računalu?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>56. Proizvođači odgovaraju na potražnju povećavajući proizvodnju kišnih kabanica, a smanjuju proizvodnju kišobrana. Koja se tržišna funkcija time realizira?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>57. U kojemu je gospodarskome sustavu moguće slobodno formiranje cijena dobara i usluga?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>58. Koja se vrsta banke bavi pružanjem usluga ulagačima i pozajmljivačima te stvaranjem depozitnoga novca koji pozajmljuje stanovništvu i poslovnim organizacijama?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>59. U komanditnome društvu uz komanditore najmanje jedna osoba/član društva odgovara solidarno i neograničeno za obveze društva. Kako se naziva ta osoba?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>PIG D-S023</p> <p> 02</p>	

Politika i gospodarstvo

60. Na određenome tržištu i u određenome vremenu potraživane količine nekoga proizvoda uz određenu cijenu podudaraju se s ponuđenom količinom toga proizvoda uz određenu cijenu. Kako se naziva ta točka podudarnosti?

0 ☐
1 ☐

bod

PIG D-S023

02

Politika i gospodarstvo

Prazna stranica

FIG D-S023

99

